

Notulen van de Ronde in Raadzaal op donderdag 16 mei 2024

1.1 Initiatiefvoorstel D66 inzake bescherming Bomen

Tijdstip: 19.00-19.45 uur

Aanwezig

de voorzitter: M.J.M. De Loo
de griffier: A.C.J. Lamers-Beckers

de leden

<u>GOB:</u>	G.R. Klee
<u>CDA:</u>	G.J.M.C. Essing-Demandt
<u>Stadspartij:</u>	C.H.H. Klingestijn
<u>GroenLinks/PvdA:</u>	J.G.H. Slippens
<u>D66:</u>	B. Bonten
<u>VVD:</u>	H. Harzi
<u>PVV:</u>	L.M.H. Jongen
<u>SPA:</u>	Ph. Winteraeken
<u>Lokaal Sittard-Geleen-Born:</u>	P. Vola
<u>Burger Centraal:</u>	W. Baltus
<u>PIT:</u>	E.V.P. Talpe

het college: Wethouder L.G.A.J. Geilen

ambtenaar: de heer Hennekens

notulen M. Migo (Notuleerservice Nederland)

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen hartelijk welkom. Het eerste agendapunt is een Initiatiefnota van D66 inzake bescherming Bomen. Hiervoor hebben zich twee sprekers gemeld: de heer Aerts en mevrouw Wullms. Portefeuillehouder is wethouder Geilen. Hij wordt ambtelijk ondersteund door de heer Hennekens.

De heer Talpe (PIT) stelt voor het voorstel vanavond niet te behandelen, maar dit op een later moment te doen, als het college zijn wensen en bedenkingen erbij kenbaar heeft gemaakt.

Het voorstel wordt in stemming gebracht. De meerderheid van de aanwezigheid heeft de voorkeur het op de agenda te laten staan.

De heer Aerts wil graag zijn bezorgdheid uiten inzake het kappen van bomen in de gemeente Sittard-Geleen. Hij heeft in korte tijd in zijn directe omgeving veel bomen zien verdwijnen. Hij roept de gemeenteraad op ervoor te zorgen dat er strikte regels zijn over het kappen van bomen en dat die ook gehandhaafd worden.

Mevrouw Winteraeken (SPA) vraagt of de heer Aerts als omwonende op de hoogte is gesteld van de kap.

De heer Aerts antwoordt dat hij door de gemeente per brief van tevoren op de hoogte is gesteld. Hij heeft daar, samen met andere omwonenden, protest tegen aangetekend. Aanvankelijk met succes. Later is opnieuw een brief ontvangen dat na vijftien jaar onderhoud door de gemeente de boom eigendom werd van de eigenaar zelf. De boom is nu weg. Het gaat hem niet om deze specifieke boom, maar over de onduidelijkheid ten opzichte van alle bomen.

Mevrouw Wullms is van mening dat de APV aangepast moet worden en licht haar argumenten daarbij toe aan de aanwezigen. Het is nodig om bomen beter te kunnen beschermen. Ze wijst er tevens op dat het huidige beleid niet goed is uitgevoerd en bovendien achterhaald is. Totdat er nieuw beleid is moet er gestopt worden met het kappen van de 'vogelvrije' bomen.

De heer Bonten (D66) licht het initiatiefvoorstel toe. Hij benadrukt dat het gaat om een tijdelijke aanpassing van de APV. D66 heeft eerder geprobeerd het voorstel in te dienen via een motie vreemd aan de orde van de dag. Het leeft bij veel inwoners in de gemeente.

Mevrouw Slippens (GroenLinks/PvdA) onderstreept het zinnetje 'het vellen van een boom is een onomkeerbare gebeurtenis'. Er moet zorgvuldiger worden omgegaan met bomenkap. Dat moet worden opgenomen in de APV. GroenLinks/PvdA ziet tevens graag een compensatie voor het kappen van bomen van minimaal twee bomen voor elke boom die toch gekapt wordt.

Wethouder Geilen wijst erop dat het college in positie had moeten worden gebracht zijn wensen en bedenkingen kenbaar te maken bij het initiatiefvoorstel. Dat is niet gebeurd. Het college adviseert dan ook dringend hiertoe alsnog in de gelegenheid te worden gesteld. Als de raad toch besluit om het voorstel aan te nemen, wijst het college op te voorzien problemen aangaande de uitvoerbaarheid. Bovendien zal het naar alle waarschijnlijkheid juridisch geen stand houden. De insprekers gaven een aantal voorbeelden van plekken in de gemeente waar bomenkap heeft plaatsgevonden. De wethouder benadrukt dat daar stevige onderbouwingen voor waren. Soms zijn bomen ook gewoon aan het eind van hun levensduur.

De voorzitter vraagt aan de wethouder of die kan aangeven op welke termijn het college zijn wensen en bedenkingen zou kunnen geven.

Wethouder Geilen wijst erop dat er belangrijke juridische componenten in zitten, dus dat zal zeker een aantal weken duren.

De voorzitter concludeert dat er daarvoor dus onvoldoende tijd is tot de eerstvolgende raadsvergadering.

De heer Bonten (D66) geeft aan dat wanneer dit onderwerp niet op de raadsagenda komt, geprobeerd zal worden het diezelfde vergadering via een motie alsnog ter bespreking voor te leggen.

Eerste termijn

Mevrouw Winteraeken (SPA) heeft vragen ten aanzien van de uitvoerbaarheid en vraagt zich af of de gemeente alle bomen van alle particulieren allemaal in beeld heeft. SPA is er wel voor mensen die in de buurt van te rooien bomen wonen te raadplegen en serieus te nemen.

De heer Jongen (PVV) vindt het voorbarig om de APV aan te passen. De PVV vindt dat het voorstel nogal wat behelst. Bovendien is het voorstel vreemd ten aanzien van het arrest van 2023, waarbij een omwonende uit de gemeente Sittard-Geleen door de voorzieningenrechter als niet-belanghebbende werd aangemerkt bij de kap van ruim honderd bomen. Zijn het college en de initiatiefnemers het met hem eens dat onduidelijke vergunningsverplichtingen voor burgers en ambtenaren kunnen leiden tot willekeur in keuze en behandeling? De PVV steunt het voorstel niet en wil wachten op het nieuwe bomenbeleid.

Mevrouw Essing-Demandt (CDA) dankt de indieners en heeft een aantal vragen:

- Stel dat het voorstel wordt overgenomen, hoe wordt er dan rekening gehouden met een tussenfase totdat de APV is gewijzigd?

- Hoe denken de indieners van het voorstel over de handhaving?
- Hoe is het aantal vierkante meters bepaald bij het eerste punt?

De heer Klee (GOB) geeft aan dat dit voorstel past bij het streven naar een groener Sittard-Geleen in de toekomst. Het behoud van bomen is daarvan een onderdeel. GOB vraagt zich wel af of echt een stap wordt gezet naar een groener Sittard-Geleen met dit addendum op de APV. De controle op de naleving van het addendum en de extra administratieve druk op de ambtelijke organisatie zijn zorgpunten voor de GOB-fractie. Hij pleit ervoor bomen gericht te beschermen.

Ten slotte merkt hij op uit persoonlijke ervaring te weten dat niemand zomaar een boom kapt. Daar liggen altijd gegronde redenen aan ten grondslag.

De heer Talpe (PIT) dankt het college en de initiatiefnemers voor de beantwoording van de technische vragen. PIT vindt het goed dat met dit voorstel aandacht wordt gevraagd voor de natuur in de gemeente. Indien nodig kan de APV wat PIT betreft tussentijds worden gewijzigd.

- PIT vraagt zich echter wel af of het voorstel niet te strikt is omschreven.
- PIT vraagt zich bovendien af wat het betekent voor de druk op de ambtelijke organisatie.
- Het voorstel gaat nu over enkele artikelen uit de APV, terwijl in de betreffende afdeling van de huidige APV meerdere artikelen staan die betrekking hebben op bomen en houtopstanden. Gelet op de leesbaarheid en de volledigheid van het voorstel was het beter geweest als op zijn minst de volledige afdeling uit de APV was meegenomen in het voorstel.
- PIT denkt dat het voorstel in zijn huidige opzet niet gaat werken. PIT wil het voorstel graag verbeteren en daarbij rekening houden met de uitgesproken intenties voor het leef- en verblijfsklimaat. PIT stelt voor dat het initiatiefvoorstel ter kennisgeving door de raad wordt aangenomen. Daarnaast kan dan een motie worden ingediend waarin het college verzocht wordt om het initiatiefvoorstel, inclusief de behandeling in deze ronde, de gedane inspraak en de inbreng van de diverse fracties te betrekken bij de herijking van het totale bomenbeleid binnen de groenagenda.

Mevrouw Baltus (Burger Centraal) geeft drie redenen waarom haar fractie het voorstel niet kan steunen. Burger Centraal is tegen het opleggen van steeds meer regels aan burgers. Ten tweede is dit een voorstel van tijdelijke aard. Het is niet wenselijk als de APV gebruikt wordt voor vluchtige aanpassingen. Ten derde lijkt de voorgestelde formulering gebrekkig.

- Kunnen de initiatiefnemers toelichten of en door wie zij een juridische check van hun wijzigingsformulering hebben laten verrichten?

Mevrouw Harzi (VVD) wil benadrukken dat het drastisch beperken van bomenkap in afwachting van nieuw bomenbeleid onaanvaardbaar is. Het lukraak en ondoordacht aanpassen van regelingen, vormt een fundamentele inperking op het eigendomsrecht en bemoeilijkt het groenbeheer. De prioriteit zou juist moeten liggen bij een zorgvuldige, transparante en weloverwogen besluitvorming waarbij alle betrokkenen gehoord worden. Er dient een balans te zijn tussen groenbehoud en de vrijheid van eigenaars om verantwoordelijk met hun groen om te gaan.

De heer Klingestijn (Stadspartij) wijst op artikel 4.11, de vergunningsplicht. De vergunning voor het vellen van bomen is in het verleden juist versoepeld. De Stadspartij ziet geen noodzaak dit nu weer moeilijker te maken. De Stadspartij is er tegen dat voor elke te vellen boom een vergunning moet worden aangevraagd, als het specifiek gaat over particulieren, ongeacht de oppervlakte van het perceel. De Stadspartij kan het initiatiefvoorstel dan ook niet steunen. De heer Klingestijn verneemt graag de visie van het college en de indieners op wat het voor gevolgen heeft voor toekomstige bouwlocaties.

De heer Vola (Lokaal SGB) heeft één bedenking; hij wil niet dat de burgers te veel belast worden met meer regelgeving. Lokaal SGB kan het voorstel wel steunen.

De heer Bonten (D66) heeft kennisgenomen van de reactie van de wethouder. Hij benadrukt dat het doel van het voorstel is dat er minder bomen gekapt worden en dat er meer bewustwording ontstaat over het kappen en vellen van bomen. Een derde doel is dat er meer samenspraak komt rondom het kappen van bomen.

- D66 is het er niet mee eens dat het voorstel disproportioneel zou zijn.

- De indieners zijn tot de 200 vierkante meter perceelgrootte gekomen op basis van een kleine, maar representatieve steekproef onder de geschakelde woningen in Sittard-Geleen. Natuurlijk staat het de raad vrij dit te amenderen.
 - Aangegeven dat alle betrokkenen aan het woord zouden moeten komen, maar dat is ook precies wat de indieners beogen.
 - Enkele partijen gaven aan dat een inbreuk wordt gedaan op het eigenaarschap. De heer Bonten geeft aan dat dat inderdaad zo is. De invloed van een boom strekt echter verder dan alleen op de eigenaar.
 - In artikel 4.11 staat nu dat kappen niet mag, maar vervolgens staat er een hele reeks van uitzonderingen. Zoals het er nu staat is het onduidelijk.
 - De heer Bonten is het er niet mee eens dat de formulering gebrekkig is. Er wordt gewoon gepleit om de uitzonderingen te beperken.
 - Hij neemt er afstand van dat het voorstel 'ondoordacht' zou zijn.
 - In reactie op het amendementsvoorstel van de heer Talpe geeft de heer Bonten aan dat hij met de voorgestelde aanpassingen niet zou willen wachten tot er een nieuw bomenbeleid en een nieuwe groenagenda ligt.
 - In de APV staat de stamomtrek vermeld. Die moet ten minste tien centimeter zijn voordat het een boom genoemd mag worden.
 - De heer Klee zei dat niemand zomaar een boom omkapt. Daar is de heer Bonten het niet mee eens.
 - De VVD gaf aan dat er andere prioriteiten zijn. Dat is juist, maar als alleen daar aandacht aan wordt besteed, zijn er straks veel minder bomen.
 - Er komt niet meer regelgeving, de regelgeving wordt alleen aangepast.
- Hij geeft, ten slotte, aan dat het hem goed lijkt het initiatiefvoorstel ter kennisgeving aan te nemen en het middels een motie aan het college voor te leggen om daar zo snel mogelijk, vooruitlopend op de groenagenda, mee aan de slag te gaan.

De voorzitter vraagt of het voorstel wat de heer Bonten betreft nog niet behandelbaar is voor de raadsvergadering van 30 mei.

De heer Bonten (D66) antwoordt dat D66 zeer bereid is om in plaats van het als initiatiefvoorstel het als motie in te dienen tijdens de raadsvergadering van 30 mei. Wel gaat hij er daarbij van uit dat de aanwezige partijen steun kunnen geven die motie dan ook daadwerkelijk te behandelen. Uiteraard staat het iedereen in de raad wel vrij de motie te amenderen.

Mevrouw Essing-Demandt (CDA) geeft aan dat twee van haar vragen nog niet beantwoord zijn: de vraag inzake de handhaving en wat er gebeurt in de tussenfase. Tevens is ze van mening dat best laconiek lijkt te worden omgegaan met het eigendomsrecht.

De voorzitter geeft aan dat te beschouwen als huiswerk bij het eventueel tot stand brengen van een motie. Hij stelt voor nu af te zien van een tweede termijn.

Mevrouw Baltus (Burger Centraal) wijst erop dat de heer Bonten niet is ingegaan op haar vraag over de juridische check op de formulering. Ze adviseert dat alsnog te doen als de motie wordt opgesteld.

Wethouder Geilen merkt op dat het initiatiefvoorstel er pas zeer kort lag en dat het college dus niet lang de tijd heeft gehad zijn wensen en bedenkingen kenbaar te maken. Hij herinnert de ronde eraan dat er enkele weken geleden een themabijeenkomst is geweest over de groenagenda, juist om op te halen welke thema's belangrijk gevonden worden. Er is gevraagd om een opiniërende ronde te organiseren, zodat er met kracht inhoud gegeven kan worden aan de groenagenda richting het college. Daar is het college zeer toe bereid. Daar passen de dingen die in deze vergadering gezegd zijn eigenlijk ook in. Een aparte motie daarvoor is dus niet nodig.

De voorzitter concludeert dat het voorstel niet als initiatiefvoorstel wordt geagendeerd op de raadsagenda van 30 mei, maar dat er anderszins over dit onderwerp nog uitgebreid gesproken zal worden. Ook vraagt hij of ieder het eens is dat er geen tweede termijn komt. Daar is echter wel behoefte aan.

Tweede termijn

De heer Bonten (D66) wijst erop dat in de oorspronkelijke motie stond dat de motie en de diverse bijdragen meegenomen zouden moeten worden in de groenagenda. D66 wil echter niet wachten op de groenagenda. Voordat die van kracht is, zijn alle bomen die ondertussen gekapt worden onherstelbaar verdwenen. Hij wijst erop dat het initiatiefvoorstel al minstens een maand op de agenda stond.

De heer Talpe (PIT) wijst erop dat de wethouder zojuist een toezegging heeft gedaan. Wat moet er straks in de motie worden gezet wat niet al in de toezegging van de wethouder zit? Ook zou hij graag een reflectie zien van de raadsagendacommissie over de procedure die hier is gevolgd, zodat daaruit lessen kunnen worden getrokken voor de toekomst.

Mevrouw Essing-Demandt (CDA) geeft aan toch graag een eerste reactie te vernemen op de vragen van het CDA die nog niet beantwoord werden in de eerste termijn.

De heer Bonten (D66) geeft aan dat het mooi is dat alle genoemde zaken worden meegenomen in de groenagenda, maar de motie heeft juist als doel om dat eerder voor elkaar te krijgen dan het moment dat de groenagenda er is.

- In antwoord op de vraag over de tussenfase geeft hij aan dat in de oorspronkelijke motie stond dat het per direct doorgevoerd zou worden. Beoogd is dus de tussenfase zo kort mogelijk te houden.
- Op de vraag over de handhaving geeft de heer Bonten aan dat we allerlei regels hebben die we niet kunnen handhaven. Dat is geen reden om niet voor deze regel te kiezen. Hij noemt een aantal voorbeelden.

Mevrouw Essing-Demandt (CDA) geeft aan dat alle voorbeelden die de heer Bonten noemt betrekking hebben op zaken die plaatsvinden in de openbare ruimte. Interessant is hier hoe handhaving kan plaatsvinden bij zaken die achter de voordeur plaatsvinden.

De heer Bonten (D66) antwoordt dat in het algemeen de bomen niet achter de voordeur staan. Hij wijst erop dat de bomen vaak een directe invloed hebben op de leefomgeving en het straatbeeld van de omwonenden. Daarmee heeft de bezitter dus ook een ruimere verantwoordelijkheid.

De voorzitter concludeert nogmaals dat de ronde adviseert om het voorstel niet te behandelen tijdens de raadsvergadering op 30 mei 2024 vanwege het ontbreken van de wensen en bedenkingen van het college omtrent dit voorstel. De indieners zullen zich beraden over het indienen van een motie over dit onderwerp op de raadsagenda van 30 mei vanwege de gevoelde urgentie.

De wethouder heeft toegezegd de ingebrachte aandachtspunten mee te nemen bij het opstellen van de groenagenda.

Notulen van de Ronde in Raadzaal op donderdag 16 mei 2024

1.2 Gemeentelijke aanpak Spreidingswet Sittard-Geleen

Tijdstip: 20.15-22.30 uur

Aanwezig

de voorzitter: M.J.M. De Loo
de griffier: A.C.J. Lamers-Beckers

de leden

<u>GOB:</u>	L.W. van Rijswijk
<u>CDA:</u>	B.A.J. Hoedemakers
<u>Stadspartij:</u>	W.P.H. Paauwe
<u>GroenLinks/PvdA:</u>	P.H.J. Kubben
<u>D66:</u>	P.R. Pi Van de Venne
<u>VVD:</u>	H. Harzi
<u>PVV:</u>	M.H.J. Klaassen
<u>SPA:</u>	J.J. Renet
<u>Lokaal Sittard-Geleen-Born:</u>	M.C.M.H. Schumans
<u>Burger Centraal:</u>	W. Baltus
<u>PIT:</u>	M.M.J.T. Schenk-Hermans

het college: Wethouder L.G.A.J. Geilen

ambtenaar: mevrouw Kramer

notulen M. Migo (Notuleerservice Nederland)

Aan de orde is de bespreking van de Spreidingswet asielopgave. Gevraagd wordt het college te verzoeken actief aan de slag te gaan en te starten met het onderzoek naar potentiële locaties voor asielopvang en daarbij de uitgangspunten zoals opgenomen in bijlage 1 als kaders te hanteren. Ook wordt gevraagd om in te stemmen met de voorgestelde procesplanning. Namens het college is wethouder Geilen aanwezig, met ambtelijke ondersteuning van mevrouw Kramer.

De heer Klaassen (PVV) heeft een punt van orde. Er zijn nieuwe feiten en ontwikkelingen vanwege het regeerakkoord. Die kunnen niet genegeerd worden. De Spreidingswet wordt waarschijnlijk ingetrokken. Omwille van een zorgvuldige besluitvorming stelt hij voor dit agendapunt nu niet te bespreken.

De heer Paauwe (Stadspartij) sluit zich daarbij aan.

De heer Kubben (GroenLinks/PvdA) is van mening dat het omwille van de zorgvuldigheid juist van belang is het punt wel te behandelen, omdat de Spreidingswet er gewoon is, totdat die van tafel is.

De heer Pi Van de Venne (D66) geeft aan het helemaal eens te zijn met de heer Kubben.

De heer Van Rijswijk (GOB) denkt dat het goed is met elkaar te spreken over de betekenis van de actuele ontwikkelingen hierover.

Er wordt gestemd over het ordevoorstel van de heer Klaassen. SPA, PVV, VVD, Stadspartij, Lokaal SGB stemmen voor. De overige fracties, GOB, CDA, GOB, Burger Centraal, PIT, D66 en GroenLinks/PvdA zijn tegen. Het ordevoorstel is daarmee verworpen.

Eerste termijn

De heer Renet (SPA) geeft aan dat uit de Tweede Kamerverkiezingen bleek dat in Sittard-Geleen de meeste mensen niet bijzonder positief staan ten opzichte van asielopvang. Inmiddels is nationaal aangekondigd dat de Spreidingswet van tafel gaat. Daarmee vervalt de noodzaak om voortvarend aan de slag te gaan om die wet te implementeren.

- De discussie zou moeten gaan over de vraag of Sittard-Geleen voorop moet lopen in de asielopvang, gezien de duidelijke uitspraken van de inwoners.
- Ten tweede is er de vraag: moet, indien de opvang nodig is, er een grote centrale opvang zijn of moet de opvang worden gedecentraliseerd in meerdere wijken en kernen? Mogelijk dat er daardoor veel meer draagvlak bereikt kan worden dan wanneer er sprake is van centrale opvang. Spreiding zou ook, zo leren ervaringen uit het verleden, integratieproblemen kunnen verminderen. SPA vindt het zowel in het belang van de asielzoekers als de bevolking om bij opvang te spreiden.

De heer Klaassen (PVV) wijst erop dat dit raadsvoorstel is opgetuigd enkel omdat er een Spreidingswet is. Er ligt nu een regeerakkoord, maar dat is niet verwerkt in dit voorstel. Dat maakt het per definitie onzorgvuldig. Hij wijst op een aantal andere belangrijke maatregelen die in het regeerakkoord staan om de instroom van asielzoekers aan te pakken.

- Van het college wil de PVV weten uit welk wetsartikel van de Spreidingswet blijkt dat er gevolgen kleven aan het niet uitvoeren van de Spreidingswet.
- De PVV is van mening dat de Spreidingswet het probleem alleen maar verspreidt. Het probleem is door het demissionaire kabinet op het bordje van de gemeentes gedropt. De enige oplossing is een beperking van de asielinstroom.

De heer Hoedemakers (CDA) wijst erop dat er weliswaar een regeerakkoord is, maar dat de Spreidingswet nu nog steeds van kracht is. Je kunt de Spreidingswet wel van tafel halen, maar daarmee los je het probleem niet op. Het raadsvoorstel zorgt ervoor dat er in elk geval een plan klaarligt om zelf de regie te houden.

- In het voorstel staat dat er geen gewenste einddatum is. Waarom is dat zo? Immers wordt ook bij de tijdelijke opvang een einddatum gesteld.
- Er staat dat er een voorkeur is voor een vrij liggend perceel. De heer Hoedemakers meent dat in een themasessie echter naar voren kwam ook bestaand vastgoed te bekijken. De heer Hoedemaker zou daarbij een voorkeur hebben voor gemeentelijk vastgoed.
- Hij pleit, als naar de locatie gekeken wordt, voor flexibele vormgeving, zodat de locatie mogelijk op een later moment gebruikt kan worden voor eigen huisvesting.
- In het tijdschema staat dat er al een verkenning gestart is naar optionele percelen. Hoe kan dat het geval zijn terwijl de kaders nog niet vastgesteld zijn?
- Mocht er een locatie gevonden worden dan gaat het CDA ervan uit dat dit in goed overleg met de omgeving, met omwonenden, vormgegeven zal worden.

De heer Van Rijswijk (GOB) geeft aan dat het een prima voorstel zou kunnen zijn, maar wijst erop dat er afgelopen nacht wel iets gebeurd is. Op dit moment is nog niet duidelijk wat dat voor effect heeft. De GOB-fractie is benieuwd wat het regeerakkoord voor de korte en lange termijn gaat betekenen. Op de korte termijn zijn de asielzoekers er gewoon en zul je ze dus moeten opvangen. Het is daarom goed dat het college aan de slag gaat om zich voor te bereiden op nieuwe situaties. De GOB-fractie pleit ervoor de raad daar vroegtijdig bij te betrekken. Op een x-moment moeten ook omwonenden en ondernemers daarbij betrokken worden.

- GOB zou het goed vinden om de huidige locatie met één jaar te verlengen en roept het college op zich daar stevig voor in te zetten.
- Ook roept de GOB-fractie het college op zich de komende weken met andere Limburgse gemeenten te verstaan om te bespreken hoe met de situatie moet worden omgegaan. Sittard-Geleen moet daarbij, als grotere gemeente, haar verantwoordelijkheid nemen.

Mevrouw Baltus (Burger Centraal) wijst erop dat er geen sprake is van een leemte. Die is afgelopen nacht ingevuld met de komst van een nieuw kabinet. Dat vindt haar fractie zeer goed nieuws.

- Is het college bereid de gemeentelijke aanpak Spreidingswet van de agenda van de komende raadsvergadering te halen? Indien dit niet het geval is, hoort ze graag een toelichting.
- Burger Centraal gaat niet akkoord met het voorstel. Sittard-Geleen is een van de dichtstbevolkte gemeenten van Limburg en dichter bevolkt dan veel gemeenten in de Randstad.
- Welk belang van de inwoners van Sittard-Geleen wordt gediend met het zoeken naar een locatie voor asielopvang terwijl dit niet noodzakelijk is?
- Waarom gaat het college voorbij aan het standpunt van een groot deel van de inwoners van deze gemeente?
- Ondanks alle zogenaamde openheid worden de locaties, die over twee weken al onderzocht gaan worden op geschiktheid, niet genoemd. Ook is het college voornemens de uitkomsten in een besloten sessie met de gemeenteraad te delen. Wil de wethouder aangeven welke locaties binnen Sittard-Geleen vanaf 1 juni beoordeeld gaan worden?
- Kan de portefeuillehouder aangeven wat er onder een 'sterke omgevingsmanager' wordt verstaan? En waarom moet de omgevingsmanager sterk zijn?
- Er was weerstand tegen de opening van de crisishulpverlening. Voorziet de wethouder ook weerstand tegen deze plannen? Waarom wil het college dan wederom, zonder noodzaak, asielzoekers naar de gemeente Sittard-Geleen halen?

Mevrouw Harzi (VVD) geeft aan dat de VVD staat voor een realistische benadering van beleid. Het regeerakkoord, met daarin de aankondiging van de intrekking van de Spreidingswet, markeert een nieuwe politieke koers. Daarom is het verstandig nu geen acties te ondernemen die vooruitlopen op de intrekking van deze wet. De VVD vindt het dan ook ongewenst om het voorstel te behandelen en pleit voor een afwachtende houding tot er meer duidelijk is over de gevolgen.

De heer Paauwe (Stadspartij) heeft er problemen mee dat dit voorstel vandaag op de agenda staat. Het zou het college sieren om het van de raadsagenda af te halen en de gevolgen van het coalitieakkoord af te wachten.

- Kan de portefeuillehouder aangeven of er in de Kadernota al rekening is gehouden met de komst van een AZC in Sittard-Geleen?
- De Stadspartij dankt het college voor de eerste opiniërende bijeenkomst op 11 april 2024. Voor de Stadspartij was echter niet duidelijk dat ook burgerleden er welkom waren.
- Afgelopen jaar werd medegedeeld dat er een crisishulpverlening zou komen op BedrijvenStad Fortuna. De Stadspartij heeft daar toen haar zorgen over geuit. In juni 2024 zal deze crisishulpverlening ontmanteld worden. Kan de wethouder aangeven of de huidige projectontwikkelaar nu echt actief bezig is met de verkoop van deze grond? En wordt dit gebied niet wederom ingezet voor een AZC-vestiging?
- Wie is financieel verantwoordelijk voor de gehele voorbereidingskosten richting een mogelijke duurzame locatie in Sittard-Geleen?
- De Stadspartij begrijpt dat er een mogelijke landelijke verplichting komt en roept het college op alles te doen om alle aspecten van opvang, leefbaarheid, veiligheid, participatie en werk optimaal te communiceren richting de inwoners.
- Omdat de Stadspartij de drie mogelijke locaties nog niet in beeld heeft, verzoekt de partij het college dringend om naar geheel Sittard, Geleen en Born te kijken.
- De Stadspartij is ernstig bezorgd over de realisatietermijn voor drie jaar zonder aan de voorkant een eindtermijn vast te leggen.

- Ten aanzien van de woningen verwijst de heer Paauwe naar de artikel-43-brief van deze week ten aanzien van voorrang eigen inwoners die onder meer een maatschappelijke meerwaarde voor Sittard-Geleen kunnen betekenen.
- De Stadspartij is van mening dat het college en de gemeenteraad aan zet zijn over een mogelijke locatie en niet het COA.
- De Stadspartij ontvangt graag het eindverslag na de sluiting van de crisisnoodopvang, zodat een goed beeld gevormd kan worden over hoe een en ander verlopen is.
- Zijn de spelregels die het IMA voor de crisisnoodopvang in kaart heeft gebracht gelijk aan die voor een mogelijk AZC in Sittard-Geleen-Born?
- De Stadspartij heeft zelf navraag gedaan bij andere asielzoekerscentra over onder meer de overlast die zij brengen. Heeft het college invloed op de samenstelling van de asielzoekers?

Mevrouw Schumans (Lokaal SGB) heeft, doordat het regeerakkoord er inmiddels ligt, nu slechts één opmerking. Lokaal SGB is ook voor uitstel van behandeling. Er is weinig draagvlak bij de inwoners. Bovendien zijn er in Sittard-Geleen al genoeg kwetsbare doelgroepen die ook een woning verdienen.

Mevrouw Schenk-Hermans (PIT) licht toe welke vraag in het raadsvoorstel aan de orde is, en dat daarin uitgegaan wordt van de Spreidingswet, terwijl die mogelijk op losse schroeven komt te staan.

- PIT hecht eraan te benadrukken dat de bevoegdheid, waar in het voorstel om gevraagd wordt, al bij het college ligt. Het college kan het besluit zelfs naast zich neerleggen. PIT staat dan ook niet achter de tekst in het raadsvoorstel. Als het toch behandeld wordt in de raad, zal PIT met een amendement komen om ervoor te zorgen dat de tekst strookt met de juiste gang van zaken rondom de bevoegdheid. Het is belangrijk hierbij eerlijk te zijn naar de inwoners.
- PIT vindt het van belang om de bredere context en de implicaties van de voorgenomen proactieve houding tegen het licht te houden.
- Ze wijst op het belang van het zijn van een betrouwbare overheid, als gemeente Sittard-Geleen. PIT heeft vorig jaar ingestemd met het creëren van noodopvang en benoemt de argumenten die PIT daarbij had. Er is toen heel duidelijk gesteld dat 12 juni 2024 de einddatum was. Het vertrouwen in de politiek is in Sittard-Geleen erg laag. Het zou dan ook verkeerd zijn om de afspraak nu te schenden.
- Mevrouw Schenk-Hermans legt uit waarom Sittard-Geleen nu niet als eerste wederom de verantwoordelijkheid hoeft te nemen. Waarom zou Sittard-Geleen elke keer als beste jongetje van de klas vooraan willen staan? En wat zou dat de gemeente opleveren? Het Rijk kan vaak op Sittard-Geleen rekenen, maar hoe zit dat andersom?

De heer Pi Van de Venne (D66) vindt het een droevige dag vanwege de samenstelling van de nieuwe landelijke coalitie en het gepresenteerde akkoord. Wel is D66 blij met het voorliggende raadsvoorstel. Het college toont daarmee daadkracht.

- D66 vindt dat Sittard-Geleen, als grote centrumgemeente, verantwoordelijkheid moet nemen voor de opvang van asielzoekers.
- In het voorstel wordt een indicatieve opgave van minimaal 434 opvangplekken vermeld. Aangegeven is dat er ruimte is voor meer. Kan het college aangeven waar die ruimte in zit?
- De VVD suggereerde dat door het vervallen van de Spreidingswet opvang niet meer nodig zou zijn. Op dit moment is de wet er echter gewoon nog. De VVD heeft ook lokaal zijn ziel verkocht aan de PVV, want de VVD wil het liefst zo snel mogelijk afzien van humane opvang in Sittard-Geleen.
- D66 staat voor structurele en humane opvang in Sittard-Geleen. D66 steunt het voorstel ten volle.

De heer Paauwe (Stadspartij) heeft een punt van orde. Hij roept de heer Pi Van de Venne op om op zijn woorden te letten.

De heer Kubben (GroenLinks/PvdA) benoemt de vraag die voorligt in het voorstel, of de raad ermee akkoord kan gaan om alvast onderzoek te doen naar locaties naar aanleiding van de Spreidingswet. Hij hecht eraan eerst toe te lichten waarom de Spreidingswet er gekomen is. Uiteindelijk hebben de VVD-senatoren ervoor gezorgd dat de wet er gekomen is.

Mevrouw Baltus (Burger Centraal) heeft een punt van orde. Ze vindt niet dat deelnemers aan deze vergadering aangevallen mogen worden op standpunten die op nationaal niveau zijn ingenomen.

De heer Kubben (GroenLinks/PvdA) geeft aan dat hij dat niet gedaan heeft. Hij heeft enkel aangegeven dat de VVD-senatoren de doorslag hebben gegeven voor het aannemen van de Spreidingswet. Hij wil graag tot minder polarisatie komen.

- Er is nog geen sprake van een regeerakkoord, het is een hoofdlijnenakkoord dat uitgewerkt moet worden tot een regeerakkoord.
- De nieuwe coalitie zal waarschijnlijk gaan proberen om de instroom te beperken. Het COA heeft de oproep gedaan om te wachten met het van tafel halen van de Spreidingswet, totdat de instroom daadwerkelijk omlaag is.
- Het college heeft een concreet probleem op te lossen. De heer Kubben vindt het goed dat Sittard-Geleen gewoon probeert een steentje bij te dragen.
- GroenLinks/PvdA is akkoord met het voorstel dat is voorgelegd.
- Hij vraagt of het verstandig is om nog wat tijd te kopen met de huidige CNO. Hij benadrukt dat dit echt iets anders is dan een AZC.

Wethouder Geilen merkt op dat er veel is gezegd en veel verondersteld.

- Hij herinnert de ronde aan de opiniërende sessie van 11 april. Daarin heeft het college aangegeven hoe het denkt over de invulling van zijn rol onder de Spreidingswet. De Spreidingswet geldt nog altijd. De heer Klaassen verzocht toen om de raad in positie te brengen.
- Dat heeft het college gedaan. Er is een voorstel voorbereid. Er wordt daarin, geeft de wethouder aan naar mevrouw Schenk-Hermans, geen toestemming gevraagd, maar gevraagd wordt om het college te verzoeken om zijn verantwoordelijkheid te nemen en aan de slag te gaan met zijn bevoegdheden.
- Toen het voorstel werd geschreven wist het college uiteraard niet dat afgelopen nacht een hoofdlijnenakkoord gepresenteerd zou worden. De suggestie van de heer Klaassen, dat de actualiteit er niet in zit en het daarom een slecht voorstel is, is volgens de wethouder niet terecht.

De heer Klaassen (PVV) heeft een interruptie. Hij benadrukt dat de wethouder uiteraard geen glazen bol heeft. Hij stelde voor het stuk terug te nemen en compleet te maken op basis van de nieuwe informatie. Hij snapt dat de wethouder dit niet van tevoren kon weten.

Wethouder Geilen geeft aan dat hij het anders had geïnterpreteerd, maar dat het zo al anders klinkt. De heer Paauwe gaf aan dat het doordrammen van het college vragen oproept. Hij benadrukt dat het een onderling ordedebat was en dat niet aan de wethouder werd gevraagd of het wat hem betreft behandeld zou moeten worden. Hij maakt bezwaar tegen het framen en stemming maken van de Stadspartij.

- De wethouder wil het graag over de inhoud hebben: de Spreidingswet bestaat op dit moment. In het hoofdlijnenakkoord staat dat er een tijdelijke Asielcrisiswet komt, onder meer met intrekking van de Spreidingswet. Je kunt de vraag stellen: moet je nu actief met die wet aan de slag of niet? Dat is precies wat nu in het voorstel voorligt.
- Uiteraard is de asielcrisis niet opgelost met het intrekken van de Spreidingswet. Zonder Spreidingswet zal de druk alleen maar hoger worden, omdat er inderdaad heel veel gemeentes zijn die niets doen. Op dit moment is er opvang nodig. Dus is het relevant dat Sittard-Geleen nagaat daar al of niet een rol in te spelen.
- Richting Burger Centraal, dat niet aanwezig was bij de bijeenkomst op 11 april, geeft de wethouder aan dat toen is besproken dat het goed zou zijn eerst de raad in positie te brengen over welke locaties het zouden moeten zijn en vervolgens met omwonenden te praten. Daarom staan er nu ook geen locaties in het lijstje.
- Richting het CDA geeft de wethouder aan dat er op 11 april een meerderheid was voor de lijn die het college schetste om te gaan voor een CNO-achtige setting, met units op een vrij liggend terrein.
- Er staat geen einddatum vermeld, omdat het probleem vooralsnog geen einddatum heeft.
- Het college vindt dat vastgehouden moet worden aan de gecommuniceerde einddatum voor de CNO, 12 juni aanstaande.

De heer Kubben (GroenLinks/PvdA) wil een vraag stellen over het 'afpraak-is-afpraakprincipe'. Als het gaat om de ambtelijke en bestuurlijke huisvesting is namelijk met elkaar de afgelopen weken veel gewisseld. Het college is daarbij blijven nadenken. Waarom kan het college het in dat dossier wel en in dit dossier niet?

Wethouder Geilen vindt het een interessante vergelijking. Het zijn appels en peren. Bij de CNO was er in elk geval in het begin weerstand in de omgeving. Door de einddatum af te spreken is vertrouwen gecreëerd, er is aan de omgeving commitment gevraagd voor een tijdelijke situatie. Het college meent te moeten vasthouden aan de einddatum. Tegelijk werd op 11 april en ook vanavond door een aantal partijen die locatie opnieuw genoemd. Tijdens deze vergadering gaat het echter niet om locaties, maar om de rol die het college zou moeten nemen, naar de opvatting van de raad, binnen de Spreidingswet.

- De heer Renet sprak over centraal of decentraal. Hij verwees daarbij onder meer naar voorbeelden uit het verleden. Dat betrof echter groepen waarvan duidelijk was dat die langdurig in onze samenleving zouden verblijven. Bij een AZC gaat het echter over de opvang van mensen, totdat er duidelijkheid is over hun verblijfstatus.

De heer Renet (SPA) geeft aan dat er inderdaad best verschillen zijn tussen deze situaties. Maar van de mijnwerkers werd in de jaren zestig ook niet gedacht dat die hier eeuwig zouden blijven wonen. Hetzelfde geldt voor de Molukkers. Doordat deze groepen langere tijd centraal werden opgevangen, lukte de integratie niet.

Wethouder Geilen geeft aan dat de heer Renet en hij het er vast ook over eens zijn dat het niettemin niet te vergelijken situaties zijn.

- De heer Klaassen vroeg in welk artikel de dwang vermeld staat. Dat hangt samen met het verdeelbesluit dat eruit voortvloeit. Indien gewenst kan deze technische vraag later alsnog beantwoord worden.
- De heer Van Rijswijk gaf een suggestie voor een tussenoplossing. Het lijkt hem goed daar verder over na te denken. Het college heeft hier nu natuurlijk nog niet over kunnen spreken. Niettemin blijft er een opgave en is het wat de wethouder betreft goed als de raad daar een uitspraak over doet.
- Mevrouw Baltus vroeg of het college bereid is het voorstel van de agenda te halen. Daar is het college niet toe bevoegd. De wethouder denkt voldoende beargumenteerd te hebben waarom de raad wel gewoon een besluit kan nemen op basis van het voorliggende stuk.
- Mevrouw Baltus en de heer Renet vroegen waarom voorbij wordt gegaan aan het standpunt van een groot deel van de inwoners, hetgeen zou blijken uit de Tweede Kamerverkiezingen. Bij de Tweede Kamerverkiezingen lag echter niet voor of Nederland en Sittard-Geleen een opgave hebben op het gebied van asielopvang. Op het eigen verzoek van de gemeenteraad wordt daar de verantwoordelijkheid gelegd.

De heer Renet (SPA) heeft een interruptie. Hij geeft aan het een leuke formele opstelling te vinden van de wethouder. Het is echter een feit dat het kabinet is gevallen over de opvang van asielzoekers en dat er bij de Tweede Kamerverkiezingen een enorme ruk naar rechts heeft plaatsgevonden, ook in Sittard-Geleen. Ziet de wethouder dit ook?

Wethouder Geilen benadrukt dat het aan elke fractie in de gemeenteraad is om over deze gemeente besluiten te nemen. Ieder mag daarin zijn eigen afwegingen maken.

- De heer Paauwe vroeg of er na de sluiting van de CNO een eindverslag komt. Het college is inderdaad voornemens dat te doen. Dat zal er na 12 juni dus komen.
- Ook werd gevraagd of de spelregels van IMA gelijk zijn aan die bij een eventueel AZC. De insteek van het college is dat er in elk geval duidelijke afspraken moeten worden gemaakt.
- Hij constateert dat de fracties van Lokaal SGB, PIT, D66 en GroenLinks/PvdA hun opvattingen over het voorstel duidelijk naar voren hebben gebracht.
- De heer Pi Van de Venne vroeg waarom gekozen is voor het aantal van 434 terwijl er ruimte is voor meer. Het aantal van 434 is de minimale opgave die op grond van de wet aan de orde is.

Mevrouw Baltus (Burger Centraal) geeft aan dat twee vragen niet zijn beantwoord. Ze doelt op haar vraag over de sterke omgevingsmanager en haar vraag over de te verwachten weerstand. Daarnaast merkt ze op zich niet te kunnen herinneren dat in de gemeentelijke verkiezingsprogramma's van GOB en CDA stond dat het een doel was om asielzoekers naar Sittard-Geleen te halen. Als het er inderdaad niet in stond, hoe peilt GOB dan de mening van hun achterban over dit onderwerp?

De heer Pi Van de Venne (D66) heeft een punt van orde. Er wordt met deze vraag gesuggereerd dat de wethouder het GOB vertegenwoordigt. Hij zit hier echter als collegelid.

Wethouder Geilen geeft ten aanzien van de laatste vraag van mevrouw Baltus aan dat het college die peiling in feite tijdens deze vergadering doet. De gemeenteraad is namelijk de achterban. De gemeenteraad heeft het college de opdracht gegeven om de stad te besturen en invulling te geven aan alles waar de wet toe opdraagt. Of partijen wel of niet iets hebben opgeschreven in hun programma's is een vraag die aan de partijen gesteld moeten worden.

- Bij de crisishulpverlening merkte het college dat er bij inwoners gevoelens bestaan als je over dit soort zaken spreekt. Soms maken ze zich zorgen over het feit dat er hulp plaatsvindt in hun omgeving. Hij sluit niet uit dat dat in de toekomst ook het geval zal zijn.
- Om het proces op een zorgvuldige manier te begeleiden, is het belangrijk daar een omgevingsmanager bij te hebben die sterk is, die dat in elk geval op een goede manier in goede banen kan leiden.

De heer Renet (SPA) vraagt zich af of hij zijn vraag niet eigenlijk aan wethouder Bühler zou moeten stellen. In de Kaderbrief staat over medebewindstaken dat de VNG gevolgd zal worden. Medebewindstaken hebben tot gevolg dat de kwetsbare doelgroepen problemen krijgen. Moet Sittard-Geleen een medebewindstaak, namelijk het oplossen van het asielopvangprobleem, vrijwillig op zich nemen met als resultaat dat de kwetsbare inwoners extra getroffen worden doordat er allerlei capaciteit beschikbaar moet worden gesteld hetgeen ten koste gaat van andere zaken?

Wethouder Geilen merkt op dat de heer Renet heel nadrukkelijk naar de Kadernota verwijst. In z'n algemeenheid zien we dat de kosten die samenhangen met zowel de crisishulpverlening alsook met een asielzoekerscentrum worden opgenomen via extra Rijksmiddelen danwel rechtstreeks door het COA. Hij vraagt zich daarom af of de parallel helemaal opgaat en of inderdaad andere taken minder gedaan worden, omdat we met deze taken bezig zijn.

De heer Renet (SPA) constateert dat er op nationaal niveau allerlei problemen zijn ondanks dat het financieel gedekt wordt. Het gaat om een extra medebewindstaak. Moet Sittard-Geleen dat ten koste laten gaan van de inwoners?

Wethouder Geilen antwoordt dat hij zich afvraagt of de veronderstelling van de heer Renet juist is. Hij weet niet waar het op gebaseerd is. Als de heer Renet wil meegeven dat goed gekeken moet worden naar de uren voor ambtelijke inzet dan is dat een aandachtspunt dat meegenomen kan worden.

De heer Paauwe (Stadspartij) geeft aan nog drie vragen te hebben. Mochten ze te technisch zijn dan ziet hij de beantwoording graag tegemoet voorafgaand aan de eerstvolgende raadsvergadering.

- Is er in de Kadernota rekening gehouden met de mogelijke komst van een AZC?
- Houdt de projectontwikkelaar van de huidige crisishulpverlening zich actief bezig met de verkoop?
- Voor wiens rekening komen de voorbereidingskosten?

Wethouder Geilen zegt toe op de laatste vraag schriftelijk terug te komen.

- In de Kadernota is nog geen rekening gehouden met de komst van een AZC.
- De ontwikkelaar is eigenaar van de grond. Het is dus aan hem om te bepalen op welk moment hij de grond in de verkoop wil brengen. De wethouder meent echter advertenties te hebben gezien waarin de grond te koop wordt aangeboden.

De heer Klaassen (PVV) vraagt waarom wethouder Geilen portefeuillehouder is op dit dossier en niet de burgemeester. Ten tweede vraagt hij waarom in het raadsvoorstel niet is aangegeven dat het college ook een afwachterende houding kan aannemen onder de Spreidingswet. Aan de raad zouden beide smaken moeten worden voorgelegd. Erkent de wethouder dit?

De voorzitter merkt op dat de tweede vraag volgens hem al beantwoord is.

Wethouder Geilen geeft aan dat geprobeerd is om in de kanttekeningen de tegenargumenten een plek te geven, dat je ook anders zou kunnen kiezen.

In de portefeuillerverdeling van 2022 staat dat hij portefeuillehouder Wonen is en dat asiel daar ook toe behoort. Bij de crisishulpverlening ging het om een handeling binnen de crisishulpverlening van de burgemeester.

De heer Pi Van de Venne (D66) is van mening dat er, net als bij de CNO, bij de vernieuwde situatie van SABIC wel degelijk ook weerstand is gekomen. Waarom is er dan toch een verschillende houding, terwijl er in beide gevallen weerstand is?

Wethouder Geilen geeft nogmaals aan dat het appels met peren vergelijken is. Hij heeft uitgelegd waarom bij de CNO is vastgehouden aan de einddatum die is gecommuniceerd.

Mevrouw Harzi (VVD) geeft aan zich persoonlijk aangevallen gevoeld te hebben door de collega's van D66 en GroenLinks/PvdA. Daarover wil zij graag even overleggen met haar fractievoorzitter. Om die reden vraagt ze een korte schorsing aan.

De heer Kubben (GroenLinks/PvdA) geeft aan graag te vernemen waar hij mevrouw Harzi persoonlijk zou hebben aangevallen.

De voorzitter geeft aan de vergadering eerst te schorsen voor vijf minuten.

Hierna heropent de voorzitter de vergadering. Hij merkt op dat besloten moest worden om het laatste agendapunt niet meer te behandelen tijdens deze vergadering. Aan de raadsagendacommissie zal worden verzocht een nieuwe datum te plannen voor de bespreking van het betreffende agendapunt. Geprobeerd zal worden dat zo ruim mogelijk voor de raadsvergadering van 30 mei te doen.

Mevrouw Harzi (VVD) wil graag, in reactie op de door haar ervaren persoonlijke aanvallen, aangeven dat er sinds gisteravond sprake is van een nieuwe werkelijkheid. Daar moet iedereen maar aan wennen.

De voorzitter adviseert om het in de wandelgangen met elkaar uit te praten.

De heer Kubben (GroenLinks/PvdA) geeft nogmaals aan echt niet te weten waar het over gaat. Hij heeft enkel toegelicht hoe de Spreidingswet met steun van VVD-senatoren tot stand is gekomen en wat de rol van VVD-burgemeesters is geweest. Er is niets om bij te leggen. Hij kan niet accepteren beticht te worden van het plaatsen van een persoonlijke aanval.

De voorzitter geeft aan dat naar zijn beoordeling de heer Kubben inderdaad geen persoonlijke aanval heeft gepleegd richting mevrouw Harzi. Tegelijk gaat mevrouw Harzi wel over haar eigen gevoel. Hij wil hier nu geen uitgebreid debat over gaan voeren.

De heer Pi Van de Venne (D66) wil eveneens graag benadrukken geen persoonlijke aanval te hebben gepleegd. Hij heeft sterke taal gebruikt ten aanzien van de houding die de VVD nationaal en lokaal aanneemt.

Tweede termijn

Mevrouw Baltus (Burger Centraal) wil graag de vraag die ze zojuist aan de wethouder stelde nu aan de heer Van Rijswijk stellen. Stond er in het verkiezingsprogramma van GOB dat deze partij actief

asielzoekers naar Sittard-Geleen wil halen? En hoe weet hij dat de GOB-kiezers achter dit standpunt staan?

De heer Van Rijswijk (GOB) geeft aan dat in het programma niets stond over asielzoekerscentra. Dat was toentertijd namelijk niet aan de orde. GOB stond en staat wel voor een gastvrije stad. Dat stond heel nadrukkelijk in het verkiezingsprogramma.

Mevrouw Baltus (Burger Centraal) wil graag weten waarom CDA en GOB dit landelijke maatschappelijke probleem lokaal willen oplossen. Kunnen zij ook aangeven waarom ze dit probleem wel aanpakken en bijvoorbeeld het gebrek aan woningen voor daklozen niet.

De heer Hoedemakers (CDA) antwoordt beide thema's belangrijk te vinden. Er is gewoon een wet. Het CDA wil trachten daaraan te voldoen.

Mevrouw Baltus (Burger Centraal) geeft aan dat ze hierbij nu niet specifiek doelde op de Spreidingswet. Ze bedoelde de vraag algemener: waarom willen beide partijen het landelijke asielzoekersprobleem lokaal oplossen en bijvoorbeeld het daklozen probleem niet?

De heer Hoedemakers (CDA) antwoordt dat hij niet gezegd heeft het landelijke daklozenprobleem niet te willen oplossen. Dat is namelijk ook een thema waarop ingezet moet worden. Nu ligt voor of Sittard-Geleen een AZC wil openen in het kader van de Spreidingswet. Ook in het CDA-verkiezingsprogramma stond niet de wens om een AZC naar Sittard-Geleen te halen. Hij is benieuwd of er in het verkiezingsprogramma van Burger Centraal stond dat er geen verkiezingsprogramma naar Sittard-Geleen moest komen.

De heer Van Rijswijk (GOB) wijst erop dat het college een stuk heeft opgesteld en dat aan de raad voorlegt. Hij heeft in de eerste termijn verwoord hoe zijn fractie daarover denkt. Als blijkt dat er nog altijd mensen buiten slapen dan hoort hij dat heel graag, want dan moet daar extra aandacht voor komen.

Mevrouw Baltus (Burger Centraal) constateert dat haar vraag niet is beantwoord. Richting de heer Hoedemakers geeft ze aan dat hij weet uit welke partij haar fractie voortkomt en dat hij daardoor dus kan weten wat het standpunt van Burger Centraal is in dezen.

De heer Kubben (GroenLinks/PvdA) heeft een vraag aan mevrouw Baltus. Stel dat het lukt om bij VDL Nedcar defensiemateriaal te gaan produceren, zou zij dat dan een goede of een slechte zaak vinden?

Mevrouw Baltus (Burger Centraal) geeft aan het verband met het asielzoekersvraagstuk niet te zien.

De heer Kubben (GroenLinks/PvdA) legt uit dat mevrouw Baltus sprak over het lokaal oplossen van nationale problemen. Sittard-Geleen kan de asielproblemen niet oplossen, maar slechts een heel klein beetje doen. Stel dat de genoemde defensiespullen bij VDL Nedcar worden gemaakt, zijn die dan nodig voor Sittard-Geleen? Lokaal, nationaal en internationaal is natuurlijk enorm aan elkaar gebonden.

Mevrouw Baltus (Burger Centraal) is van mening dat deze vergelijking niet opgaat.

De heer Kubben (GroenLinks/PvdA) vindt dat je niet kunt doen of het asielopvangprobleem niet bestaat. De Spreidingswet is er gekomen zodat iedereen een deel kan bijdragen aan de oplossing. Sittard-Geleen kan daar niet van losgekoppeld worden.

Mevrouw Baltus (Burger Centraal) geeft aan dat de heer Kubben haar vragen aan CDA en GOB verkeerd heeft begrepen. Het ging haar nu niet specifiek om de Spreidingswet.

De heer Kubben (GroenLinks/PvdA) geeft aan dat het niet zo is dat partijen asielzoekers hiernaartoe willen halen. Er is een groot maatschappelijk probleem in Nederland. Dat wordt ook door het nieuw aantredende kabinet onderkend. Sittard-Geleen moet daar dus ook voor staan, want ook deze gemeente is onderdeel van Nederland.

Mevrouw Baltus (Burger Centraal) antwoordt dat de heer Kubben hiermee terugkomt bij de eerdere vragen die zij aan GOB en CDA stelde. Ze vraagt nu ook aan de heer Kubben waarom hij het landelijke asielzoekersprobleem lokaal wil oplossen en het landelijke daklozenprobleem niet lokaal oplossen?

De heer Kubben (GroenLinks/PvdA) geeft aan niet te weten wat een 'landelijke dakloze' is. Er zijn daklozen binnen de gemeentegrenzen en asielzoekers binnen de landsgrenzen. GroenLinks/PvdA is er voor om alle daklozen in de gemeente op te vangen in Sittard-Geleen. Daarnaast wil deze fractie een beperkt deel van het nationale asielopvangprobleem als Sittard-Geleen aanpakken.

Mevrouw Baltus (Burger Centraal) geeft aan dat zij met landelijke daklozen doelde op daklozen buiten Sittard-Geleen. Die worden ook niet proactief opgevangen in deze gemeente.

De heer Renet (SPA) wijst erop dat de lokale politiek gebonden is aan wat de landelijke politiek opdraagt. Alleen hoeft de lokale politiek niet proactief te ageren om problemen van de landelijke politiek op te lossen. Dat is wat hem betreft de kern van het debat: moeten wij proactief landelijke problemen helpen oplossen of moet vooral vooropstaan wat aan de orde is voor de burgers van de gemeente? SPA is van mening dat dat laatste vooral het geval is.

De heer Kubben (GroenLinks/PvdA) vindt dit in essentie precies de verkeerde interpretatie van wat voorligt. Er ligt niet voor dat de gemeente proactief de boer opgaat om asielzoekers naar Sittard-Geleen te halen. Het college vraagt: kunnen wij proactief aan de slag met het treffen van voorbereidingen om de Spreidingswet uit te voeren?

De heer Renet (SPA) vindt dat de interpretatie van de heer Kubben verkeerd is. Sittard-Geleen is niet gevraagd om de 434 plekken te leveren. De voorbereiding daartoe is een vrijwillige keuze. Als je dat doet, zal dat inderdaad ook snel buiten de gemeentegrenzen bekend worden. Hij is van mening dat Sittard-Geleen het in meerderheid eigenlijk niet wil. De situatie wordt anders als Den Haag het de gemeente zou gaan opleggen.

De heer Van Rijswijk (GOB) vindt dat de discussie langzaam vervelend wordt. Er is een Spreidingswet en het is prima dat je je daar op tijd op voorbereidt. Dat is in het verleden bij de Wmo bijvoorbeeld ook gedaan. GOB moedigt het college aan dat ook te gaan doen.

De heer Klaassen (PVV) is van mening dat de heer Renet gelijk heeft. In de wet staat in artikel 6 dat de gemeentes eerst een verdeelbesluit moeten krijgen, voordat er sprake gaat zijn van een verplichting. Daar gaan de heer Van Rijswijk en de heer Kubben nu volledig aan voorbij. De indruk wordt gewekt dat er al een taakstelling is, maar die is er helemaal niet.

De heer Van Rijswijk (GOB) geeft nogmaals aan dat zijn fractie het college oproept om deze gemeente goed voor te bereiden. De gemeenteraad zal op 30 mei geen beslissing nemen om 450 mensen te gaan huisvesten. Pas later in het jaar zal dan besloten worden over welke locatie het zou kunnen worden. Maar in de tussentijd zal er vast ook weer een heleboel gebeuren.

De heer Klaassen (PVV) vermoedt dat de heer Van Rijswijk de wettekst niet heeft gelezen. De wetgever heeft zelf een termijn bedacht van zes maanden na het verdeelbesluit waarin de gemeentes nog kunnen gaan handelen. De heer Van Rijswijk wekt dus ten onrechte de indruk dat er sprake is van een urgentie. Het is daarom verstandiger eerst af te wachten, ook met het oog op wat er in het hoofdlijnenakkoord staat.

De heer Van Rijswijk (GOB) antwoordt dat afwachten soms een interessante positie kan zijn. Op 11 april is echter gekozen om niet af te wachten, maar op een zorgvuldige manier te gaan voorbereiden.

De heer Pi Van de Venne (D66) wijst erop dat er, los van de vraag of er wel of geen Spreidingswet komt, een opvangcrisis is in Nederland. Iedere gemeente in Nederland heeft daarbij een verantwoordelijkheid.

Sittard-Geleen als centrumgemeente zeker ook. Hij is van mening dat de stad ook gewoon de morele verplichting heeft er iets aan te doen.

De heer Renet (SPA) wijst erop dat het niet waar is dat elke gemeente daarbij een verantwoordelijkheid heeft. De nationale regering heeft een verantwoordelijkheid. Die kan gemeenten aanwijzen om mensen op te vangen.

De heer Pi Van de Venne (D66) wijst erop dat hij het had over een morele verantwoordelijkheid.

De heer Renet (SPA) geeft aan dat het, los daarvan, draait om juridische zaken.

De heer Klaassen (PVV) wijst erop dat onder andere een partij als D66 de grenzen landelijk wagenwijd heeft opengezet. Er zou begonnen moeten worden met het beperken van de instroom. Wat gaat D66 daar eigenlijk aan doen?

De heer Pi Van de Venne (D66) geeft aan dat Nederland een van de meest welvarende landen ter wereld is. Dus is het heel normaal dat Nederland opvang biedt aan hen die het nodig hebben. Hij vindt dat dit niets te maken heeft met bijvoorbeeld het woningtekort.

De heer Klaassen (PVV) geeft aan dat de heer Pi Van de Venne zijn vraag niet helemaal heeft beantwoord. Waarom kiest D66 niet voor een beperking van de instroom, waarmee het probleem daadwerkelijk wordt opgelost? D66 creëert eerst zelf een probleem en gaat daarna een oplossing bedenken.

De heer Pi Van de Venne (D66) benadrukt dat het probleem is dat er een opvangtekort is. Dat los je op door goede opvang te bieden. Sittard-Geleen heeft jarenlang niks gedaan. Dus is het goed als deze gemeente nu wel structureel een steentje bij gaat dragen. Er is geen asielcrisis, maar er is een opvangcrisis. Daar moet iets aan worden gedaan.

De heer Klaassen (PVV) antwoordt dat D66 het probleem heeft veroorzaakt en zal moeten oplossen.

De heer Pi Van de Venne (D66) benadrukt dat hij probeert om namens D66 wel een oplossing te bieden en dat hij geen asielcrisis noch een opvangcrisis gecreëerd heeft. De PVV wil dat er geen opvang meer komt, dat Ter Apel overbelast raakt en dat de mensen daar op straat komen te staan. Daarmee wordt dus een probleem gecreëerd en dat probeert de PVV hier nu ook te doen.

De heer Renet (SPA) wil er graag op wijzen dat er in het verleden vaker is gesproken over AZC's in Sittard-Geleen. Toen was een belangrijk argument dat er al een AZC in Sweikhuizen is. Dit betekende de facto dat er heel veel AZC-bewoners in Zuidhof rondhingen en mensen daar last van hadden. Sittard-Geleen had dan weliswaar zelf geen AZC, maar heeft de facto wel overlast gehad in Geleen-Zuid. De heer Renet hoort van mensen dat dat ook nu nog het geval is.

De heer Pi Van de Venne (D66) vindt niet dat Sittard-Geleen al genoeg heeft gedaan. Sittard-Geleen heeft nooit structureel opgevangen en er is nog steeds een tekort.

De heer Paauwe (Stadspartij) vindt dat afspraak afspraak is. Hij wijst erop dat D66 en GroenLinks/PvdA SABIC aanhaalden. Hij meent zich te herinneren dat beide partijen dat voorstel destijds, samen met de coalitiepartijen, ondersteunden.

De heer Pi Van de Venne (D66) geeft aan dat bij de CNO 'afspraak is afspraak' wordt gehanteerd en dat er in het SABIC-dossier proactief wordt gekeken naar welke situaties zich voordoen. D66 heeft aangegeven dat laatste prima te vinden. Hij wil graag dat het college ook bij CNO proactief blijft kijken en responsief naar de vraagstukken die zich voordoen.

De heer Paauwe (Stadspartij) stelde de vraag waarom de termijn bij SABIC wel opgerekt kan worden en bij de CNO niet.

De heer Kubben (GroenLinks/PvdA) geeft aan het voorbeeld inderdaad te hebben ingebracht, maar hij voegde er direct aan toe dat het appels met peren vergelijken is. Het ging hem om de basishouding van het college. In het ene dossier is dat 'afpraak is afspraak' en in een ander dossier is dat 'hé, nieuwe actualiteit, daar moeten we op inspringen'. Als de Spreidingswet daadwerkelijk van tafel gaat, zou je misschien een aantal maanden tijd moeten kopen.

De heer Paauwe (Stadspartij) geeft aan dat zijn partij dat laatste zal proberen te voorkomen.

De heer Klaassen (PVV) geeft aan blij te zijn met de conclusie van de heer Kubben dat het hoofdlijnenakkoord toch gezien kan worden als een nieuwe ontwikkeling, een nieuwe actualiteit.

De heer Kubben (GroenLinks/PvdA) geeft aan dat ook helemaal niet te hebben ontkend. De heer Klaassen beweerde echter dat de Spreidingswet van tafel is. Het hoofdlijnenakkoord geeft echter alleen de richting aan die deze mogelijke nieuwe coalitie beoogt.

De heer Paauwe (Stadspartij) wijst erop dat sommigen hebben aangegeven dat het een slechte dag is geweest met deze coalitievorming. De Stadspartij heeft echter een geweldige dag gehad.

De voorzitter vraagt of het onderwerp geagendeerd kan worden voor de raadsvergadering van 30 mei.

De heer Klaassen (PVV) geeft aan gebruik te willen maken van zijn recht conform artikel 26 lid 2 van het Reglement van Orde waarin staat dat het nog een keer behandeld moet worden, want er is volgens hem een aantal redenen om dat te doen.

Er wordt gestemd over dit voorstel van de heer Klaassen. De fracties van PVV, SPA, Burger Centraal, PIT, Stadspartij, Lokaal SGB en VVD stemmen voor. Daarmee is het voorstel aangenomen.

Hierna sluit de voorzitter de vergadering. Hij wenst iedereen nog een fijne avond.